

personer. Det forventes, at der om 10 år vil være ca. 390 biler pr. 1.000 indbyggere.

På den ene side giver bilrådighed større mobilitet for den enkelte - en mobilitet, som er nødvendig for mange i dagens samfund, hvor erhvervsarbejde, familieliv og fritidsinteresser skal kombineres i en ofte presset hverdag. På den anden side kan det stigende antal biler samtidig i et vist omfang medvirke til at begrænse mobiliteten for andre, bl.a. gående, cyklister, børn og ældre, fordi det bliver sværere og mindre trygt at færdes i trafikken. En fortsat stor stigning i biltrafikken kan også gøre det vanskeligt at nå målsætningen om at begrænse transportsektorens CO₂-udslip.

Stigende biltrafik kan også skabe øget trængsel på vejnettet. Dette udgør i dag et forholdsvis overskueligt problem i Danmark, men det må forventes, at trængslen i de kommende år vil blive øget i forbindelse med byernes trafik. Det forekommer ikke realistisk eller hensigtsmæssigt at løse trængselsproblemerne alene ved udbygning af vejnettet i byerne, og der er derfor behov for, at den kollektive transport sammen med cyklen tager sin del af den forventede trafikstigning.

Det stigende antal biler vil være med til at ændre betingelserne for den kollektive trafik. På *den ene side* må det forventes, at efterspørgselen falder, fordi flere familier får en - eller flere - biler. På *den anden side* vil det stigende antal biler betyde, at den samfundsmæssige belastning fra trafikken på visse områder stiger, hvilket vil forøge behovet for, at den kollektive trafik tager sin del af trafikvæksten.

Den kollektive trafik skal tilpasses og udvikles i takt med disse betingelser. I denne proces skal kunderne være i centrum for indsatsen, for det er i sidste instans kundernes beslutning om at bruge - eller ikke bruge - den kollektive trafik, der viser, om det lykkes for den kollektive trafik at skabe succeshistorier.

Det er regeringens vurdering, at en styrkelse af den kollektive trafik i de kommende år skal tage udgangspunkt i følgende hovedopgaver:

Den kollektive trafik skal - på linie med anden offentlig service - udvikles og forbedres for at sikre en effektiv ressourceudnyttelse samtidig med, at det tilbud, der gives borgerne, forbedres.

Den kollektive trafik skal udvikles, så den i højere grad kan tage sin del af trafikvæksten og dermed bidrage til begrænsning af den samfundsmæssige belastning fra trafikken. Dette er

først og fremmest relevant i forbindelse med trafikken mellem og i de større byer.

Det offentlige yder et betydeligt tilskud til den kollektive trafik. Det direkte tilskud, dvs. drifts- og anlægstilskud udgør ca. 5 mia. kr. pr. år. Herudover modtager den kollektive trafik en række andre direkte og indirekte tilskud, dels som kompensation for den generelle takstnedsættelse og udvidelse af børnerabatten som blev gennemført i 1997/98, og dels i forbindelse med de forskellige sociale rabatter, hvor staten gennem tilskud og køb af hel eller delvis fribefordring for særlige grupper subsidierer den kollektive trafik. Endelig er den kollektive trafik fritaget for en række afgifter, herunder moms.

Ansvar og dele af finansieringsbyrden for den kollektive trafik påhviler det offentlige, fordi sikring af et grundlæggende transporttilbud i vid udstrækning er en offentlig serviceopgave. Regeringen finder, at de overordnede rammer for den kollektive trafik, hvor ansvaret er delt mellem stat, amter og kommuner generelt udgør et godt fundament for udviklingen af den kollektive trafik.

STRATEGI

Den kollektive trafik skal tilpasses efter borgernes behov, og der skal i den sammenhæng være opmærksomhed på, at borgernes behov i højere grad end tidligere er individuelle. Den service, der tilbydes, skal ikke bestemmes af »systemernes« behov eller ønsker. Den skal derimod målrettes mod de behov, som borgerne har. Det betyder, at dialog med borgerne bliver et centralt element i arbejdet med at udvikle og modernisere serviceydelse. I den kollektive trafik er der påbegyndt en udvikling, hvor der i højere grad fokuseres på kundernes behov, bl.a. gennem ændring af rammerne for de tidligere statsvirksomheder. Regeringen finder, at den udvikling der er påbegyndt i den kollektive trafik skal fortsættes og forstærkes i de kommende år. Kunder skal være i centrum - både i planlægningen og udførelsen af den kollektive trafik, og det er derfor nødvendigt at overveje, om der gøres nok for at fokusere på kunderne.

Behovet og potentialet for kollektiv trafik er ikke det samme i de tyndtbefolkede områder og i de store byer, og derfor skal den service, der tilbydes, tilpasses efterspørgselsens struktur og omfang. Initiativerne til forbedring af den kollektive trafik skal være målrettede og fokusere-